

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Економіка і організація малого бізнесу»

за спеціальністю 051 «Економіка»

освітньою програмою «Економіка підприємства»

Укладач: к.е.н., доцент, Андрієнко М.М.

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри економіки повітряного
транспорту

Протокол № 24 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Ареф'єва О.В.

Лекція № 1

Тема 1. Сутність малого бізнесу в умовах сучасної економіки.

План лекції.

1. Економічна сутність малого підприємництва.
2. Основні функції малого бізнесу.
3. Основні види малого бізнесу.
4. Переваги та недоліки малого бізнесу.
5. Моделі малого підприємництва.

Література: [1-4; 5;8].

Лекція № 2

Тема 2. Організація і умови функціонування підприємств малого бізнесу.

План лекції.

1. Функції та правовий статус підприємця.
2. Основні організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу.
3. Вивчення основних нормативно-правових документів, які регламентують порядок реєстрації та ліцензування діяльності підприємства малого бізнесу.
4. Порядок реєстрації підприємств малого бізнесу.
5. Основи ліцензування та патентування підприємств малого бізнесу.
6. Механізм створення власної справи.

Література: [1-4; 6;9].

Лекція № 3

Тема 3. Управління формуванням фінансових ресурсів малих підприємств.

План лекції.

1. Джерела формування фінансових ресурсів.
2. Державна фінансова підтримка малого підприємництва.
3. Особливості формування фінансових ресурсів малих підприємств за рахунок кредитів комерційних банків.
4. Лізинг та франчайзинг — види формування фінансових ресурсів малих підприємств.
5. Управління формуванням фінансових ресурсів малих підприємств.
6. Порядок визначення первісного капіталу на день відкриття малого підприємства.

Література: [1-4; 7;10].

Лекція № 4

Тема 4. Система державної підтримки розвитку малого бізнесу.

План лекції.

1. Роль держави в організації малого бізнесу.
2. Основні напрями державної підтримки малого бізнесу.
3. Основні чинники, що впливають на конкурентоспроможність малого бізнесу. Інфраструктура підтримки малого бізнесу.
4. Система державної підтримки розвитку малого бізнесу.
5. Інструменти державної політики розвитку малого підприємництва.

6. Саморегулювання і передача підприємницьким об'єднанням низки державних функцій: види саморегуляції.
7. Співставлення державного регулювання з саморегулюванням.
8. Малий бізнес і державні закупівлі.

Література: [1-4; 5;6].

Лекція № 5

Тема 5. Оподаткування підприємств малого бізнесу.

План лекції.

1. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу.
2. Вивчення основних нормативно-правових документів, які регламентують порядок оподаткування підприємств малого бізнесу.
3. Місце і значення спрощеної системи оподаткування.
4. Оподаткування малого бізнесу світовий досвід.
5. Основні податкові пільги підприємствам малого бізнесу.
6. Особливості спрощеної системи оподаткування.
7. Основні види відповідальності підприємств малого бізнесу за здійснення податкових правопорушень.

Література: [1-4; 6;7].

Лекція № 6

Тема 6. Управління витратами на підприємстві малого бізнесу.

План лекції.

1. Особливості формування і обліку витрат малих підприємств.
2. Основні аспекти аналізу витрат підприємств малого бізнесу.
3. Шляхи оптимізації витрат підприємства.

Література: [1-4; 7;8].

Лекція № 7

Тема 7. Управління конфліктами. Система формування і управління доходами та прибутком малих підприємств.

План лекції.

1. Особливості формування доходів малих підприємств.
2. Визначення видів доходів відповідно до Податкового кодексу України.
3. Основні аспекти оцінки доходів та прибутку малих підприємств.

Література: [1-4; 9;10].

Лекція № 8

Тема 8. Прогнозування основних показників діяльності малих підприємств.

План лекції.

1. Корпоративний план, порядок його складання.
2. Методи фінансового прогнозування.
3. Прогнозування складання фінансових звітів малих підприємств.
4. Короткостроковий прогноз фінансового стану малих підприємств.

Література: [1-4; 7;9].

Рекомендована література

Базова

1. Говорушко Т.А. Малий бізнес: навч. посіб. / Т.А. Говорушко, О.І. Тимченко ; Нац. ун-т харчових технологій . — К. : Центр навчальної літератури, 2006 . — 200с.
2. Зелена книга малого бізнесу України – 2012 / Д.В. Ляпін, В.І. Дубровський, О.М. Піщуліна, О.П. Продан. – К.: Інститут власності і свободи, 2012. – 124 с.
3. Варналій З.С. Мале підприємництво:основи теорії і практики. - К.: ”Знання” ,2008.- 302 с.

Допоміжна

4. Пиріг О., Черняк Д. Підприємництво в Україні: від витоків до сьогодення. – К.: УкрДрук, 2011.- 194 с.
5. Іванілов О.С. Економіка підприємства. Підручник. 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011 . – 728 с.
6. Джейми С. Уолтерс Качественная эволюция малого бизнеса: 4 ключа к успеху без необходимости расширения компании.-К.:Баланс Бизнес Букс,2004.-296с.

Інформаційні ресурси

7. Закон України "Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні" N 2157-III від 21.12.2000р. із змінами I, внесеними згідно із Законами N 2388-VI (2388-17) від 01.07.2010, ВВР, 2010, N 37, ст.496 та N 4731-VI (4731-17) від 17.05.2012 режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>
8. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доповненнями)// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/436-15
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Офіційний веб-сайт Європейського наукового фонду [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.esf.org/>
12. Национальный институт стратегических исследований [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.niss.gov.ua>
13. Экономическая теория on-line (электронная библиотека экономических журналов) [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.economictheory.narod.ru>
14. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів
- 19.[Електронний ресурс] // Режим доступу:<http://www.smida.gov.ua/emitents>
20. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>
21. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>